

посебно латиноамеричке државе као Бразил, Венецуелу и сл. у којима је за протеклих 150-ак година донето више од 20 устава.<sup>6</sup> Ови нови уставни се доносе у бројим и различитим ситуацијама које такође могу да се сврстају у две посебне групе:

а) Прва је када се нови устав доноси уместо старог и то као последица насилног кидања уставног континуитета. Ова ситуација је карактеристична за револуционарну епоху у којој се коренито мењају друштвеноекономски и политички односи и руши постојећи, превазиђени, и уводи нов и напреднији друштвени и државни поредак. Много је боља и прихватљивија друга историјска ситуација у којој се доносе нови уставни, и то мирним путем, без насиља или утицаја спољних фактора. Ту се уставни доносе сагласно постојећем уставу и у овом случају на доношење новог устава утичу неке објективне околности, сазрели услови да се мењају одредбе постојећег устава и уставно уређење постави на новој и битно другачијој основи.

## II. ПРОМЕНА УСТАВА

Као што је доношење устава акт посебне, уставотворне власти, тако је и његово мењање такође акт посебне и то ревизионе власти. То је зато што је устав јачи, виши акт од обичних закона па је зато и стабилнији, дуготрајнији од њих, што се показује и приликом његовог доношења и мењања. Устав се доноси на другачији, сложенији начин од оног по коме се доносе обични закони али је особен и по томе што се његова промена врши по поступку, на начин који је другачији од поступка измене обичних закона. Устави се по правилу мењају на начин како то сам устав предвиђа мада постоје и случајеви фактичке промене устава који одударају од уобичајене процедуре уставне промене. Уобичајени, формални поступак уставне промене се врши по посебном, тежем поступку и то путем квалификованог гласања, било у обичној или уставотворној скупштини, или се о томе одлучује и путем народног гласања (референдума).

### 1. Формална промена устава

Иако уставотворац има претензију да устав који доноси учини вечитим, да